

Formulier ten behoeve van het indienen van vragen als bedoeld in artikel 4.27 van het Reglement van Orde VV en commissies Delfland

HH Delfland aangewezen als "met nutriënten verontreinigd gebied"

Minister Adema van LNV heeft 3 waterschappen aangewezen als "met nutriënten verontreinigd gebied" (NV gebied). Dat wil zeggen dat nu opeens bijna 50% van de landbouwgronden in Nederland met nutriënten verontreinigd zou zijn. Deze aanwijzing heeft voor de landbouw enorme gevolgen, want die valt daar nu in een andere derogatieregime.

Dat houdt in dat de bedrijfsvoering bij deze boeren per direct aangepast moet worden om de derogatie versneld af te bouwen, met grote gevolgen voor de bedrijfsvoering en het voortbestaan.

Dit bericht is dan ook als een bom ingeslagen. De teleurstelling, de verontwaardiging en het wantrouwen in het agrarisch gebied in de overheid zijn groot.

De vele Kringloopboeren en boeren in studieclub-verband in Delfland werken hard aan de waterkwaliteit en rapporteren daarover met vaste regelmaat. Zij doen mee aan het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer en lopen voorop met Kringloop landbouw.

De resultaten zijn positief. Zo laten de waterkwaliteitscijfers in het veehouderijgebied van Delfland juist een gestage verbetering zien.

Ingediend door Ria van der Burg, Ton van Winden, Jan van den Berg, Nieske Dijkshoorn (fractie ongebouwd)

Vragen

1. *Hoe is deze aanwijzing tot stand gekomen, op welke gronden is Delfland aangewezen als NV gebied en welke rol heeft Delfland hierbij zelf gehad?*

I de waterkwaliteitsrapportage 2021 staat:

*In de West- en Oostboezem is de concentratie aan totaal-stikstof in het zomerhalfjaar hoger is dan in 2020 en wordt (...) niet voldaan aan de opgestelde Prestatie Indicator. Ook in de glastuinbouwpolders was de stikstofconcentratie hoger dan in 2020. **Alleen in de graslandpolders ligt de concentratie lager dan in 2020.***

*De gemiddelde totaal-fosforconcentratie in de Westboezem is in 2021 hoger dan in 2020, terwijl de concentratie in de Oostboezem vergelijkbaar is met 2020. In de glastuinbouwpolders was de totaal-fosforconcentratie gelijk aan 2020, **terwijl het in de graslandpolders een lagere gemiddelde totaal-fosfor-concentratie werd gevonden.** Lokaal (...) voor totaal-fosfor.*

2. *Hoe kan het dat graslandpolders zo goed presteren en toch afgestraft worden door onder een NV gebied geschaard te worden met juist voor hen zware gevolgen?*

Fractie Ongebouwd is altijd alert geweest op de rapportages over de waterkwaliteit in met name de graslandpolders. Noch in de Begroting, noch in de Burap of in de Kadernota staat dat de agrariërs slecht presteren en/of de aanduiding NV gebied verdienen, laat staan gesanctioneerd moeten worden.

3. *als goed presteren op gebied van de waterkwaliteit niet goed genoeg is, waarom is er dan niet veel eerder een signaal geweest?*
4. *Waarom wordt er gerekend in het natuurgebied Solleveld met de veel hogere norm (GEP) voor stikstof van 3,0 mg/l en in bijvoorbeeld de boezem van Midden-Delfland met een norm van 2,0 mg/l?*
5. *Kan Delfland een berekening laten zien waarin aan de hand van de hoeveelheid neerslag in een jaar en rekening houdend met de verdamping (=*

neerslagoverschot) wat de stikstofdepositie uit de lucht betekent voor de concentratie stikstof in het af te voeren regenwater? Hoe ziet deze berekening eruit?

6. Kan Delfland een verklaring geven voor het feit dat de hoeveelheid water en stikstof die uit de lucht komen als resultante een hogere stikstofconcentratie hebben dan de gewenste norm (GEP) van 3.0 mg/l in het natuur gebied Solleveld? Wat is deze verklaring?
7. In de Zouteveense en Holierhoekse polder zijn waterinlaten. Deze laten het water uit de boezem van Delfland de polder in. Deze waterinlaten zijn nodig om o.a. het water in de sloten en rondom woningen op peil te houden. Ook wordt met het inlaten van water inklinking van veen tegengegaan. Weet Delfland welke hoeveelheid water ingelaten wordt en met welke hoeveelheden stikstof en andere nutriënten? (dit water uit de boezem is immers niet gelijk aan de waterkwaliteit in de polder zelf door vermenging met andere bronnen)
8. Heeft Delfland zicht op wat er vanuit drainage/waterputten rondom de A4 aan stikstof het gebied de Zouteveense en Holierhoekse polder in komt en wat dit betekent voor de waterkwaliteit daar?
9. Welke relatie heeft de waterkwaliteit in de boezem met de bron van ongewenste stoffen/nutriënten? Is de kwaliteit in de boezem geschikt voor het bepalen van een kwantitatieve bron? Met andere woorden, wat zegt de kwaliteit van het water in de boezem (verzameling af te voeren water van verschillende bronnen) over wie hoeveel water van een bepaalde kwaliteit aanvoert in het watersysteem?

Vragen en [Antwoorden](#):

1. Hoe is deze aanwijzing tot stand gekomen, op welke gronden is Delfland aangewezen als NV gebied en welke rol heeft Delfland hierbij zelf gehad?
[Antwoord](#): bij de aanwijzing is gekeken naar gebieden waar de oppervlaktewaterkwaliteit als niet-goed volgens de KRW-systematiek voor stikstof en fosfor wordt geclassificeerd en waarbij de belasting vanuit de landbouw in het gebied hoger is dan 19%. Daarbij is gekeken op het schaalniveau van de waterlichamen. Als 1 waterlichaam niet voldoet, wordt het gehele waterschap aangewezen als NV gebied. Daarbij zijn waterkwaliteitsgegevens gebruikt van de periode 2015-2020 (uit de zogeheten Nationale Analyse Waterkwaliteit 2020), waarbij deze gemiddeld zijn over deze jaren. Daardoor is de positieve trend in de waterkwaliteit van Delfland niet meegenomen in de analyse. De meest recente meetgegevens die voor de [graslandgebieden](#) in Delfland ook deze positieve trend laten zien, zijn eveneens niet gebruikt. Ook is geen onderscheid gemaakt naar gebieden binnen Delfland, terwijl wij grote lokale verschillen zien. Wij zijn het daarom niet eens met de gehanteerde methode.
[Wij zijn door het ministerie niet vooraf geïnformeerd of geconsulteerd over deze aanwijzing.](#)

In de waterkwaliteitsrapportage 2021 staat:

In de West- en Oostboezem is de concentratie aan totaal-stikstof in het zomerhalfjaar hoger is dan in 2020 en wordt (...) niet voldaan aan de opgestelde Prestatie Indicator. Ook in de glastuinbouwpolders was de stikstofconcentratie hoger dan in 2020. Alleen in de graslandpolders ligt de concentratie lager dan in 2020.

De gemiddelde totaal-fosforconcentratie in de Westboezem is in 2021 hoger dan in 2020, terwijl de concentratie in de Oostboezem vergelijkbaar is met 2020. In de glastuinbouwpolders was de totaal-fosforconcentratie gelijk aan 2020, terwijl het in de graslandpolders een lagere gemiddelde totaal-fosfor-concentratie werd gevonden. Lokaal (...) voor totaal-fosfor.

2. Hoe kan het dat graslandpolders zo goed presteren en toch afgestraft worden door onder een NV gebied geschaard te worden met juist voor hen zware gevolgen?

Antwoord: Zie antwoord 1: er is door het Rijk niet gekeken naar lokale verschillen binnen het waterschap en niet naar de dalende trend van concentraties in het oppervlaktewater.

Fractie Ongebouwd is altijd alert geweest op de rapportages over de waterkwaliteit in met name de graslandpolders. Noch in de Begroting, noch in de Burap of in de Kadernota staat dat de agrariërs slecht presteren en/of de aanduiding NV gebied verdienen, laat staan gesanctioneerd moeten worden.

3. als goed presteren op gebied van de waterkwaliteit niet goed genoeg is, waarom is er dan niet veel eerder een signaal geweest?

Antwoord: Zie antwoord 1: Wij zijn door het ministerie niet vooraf geïnformeerd of geconsulteerd over deze aanwijzing.

4. Waarom wordt er gerekend in het natuurgebied Solleveld met de veel hogere norm (GEP) voor stikstof van 3,0 mg/l en in bijvoorbeeld de boezem van Midden-Delfland met een norm van 2,0 mg/l?

Antwoord: Het natuurgebied Solleveld staat volledig los van de rest van het watersysteem van Delfland; er wordt uitsluitend water ingelaten vanuit de Afgedamde Maas. Dit water wordt gezuiverd om er drinkwater van te maken. De norm is hier bepaald op basis van landelijke richtlijnen voor rivierwater. Deze richtlijnen zijn anders dan de door het Rijk voorgeschreven methode die Delfland heeft gehanteerd voor de KRW-waterlichamen in de boezem en polders.

5. Kan Delfland een berekening laten zien waarin aan de hand van de hoeveelheid neerslag in een jaar en rekening houdend met de verdamping (= neerslagoverschot) wat de stikstofdepositie uit de lucht betekent voor de concentratie stikstof in het af te voeren regenwater? Hoe ziet deze berekening eruit?

Antwoord: We kunnen berekenen hoeveel stikstof vanuit de lucht op een perceel valt op basis van neerslaggegevens en gegevens van de regionale neerslagkwaliteit (RIVM). Wat dit exact betekent voor de kwaliteit van het af te voeren regenwater naar de sloot, is onderwerp van het onderzoek dat we met de kringloopboeren in Midden-Delfland uitvoeren. Dit geeft handvatten voor verdere optimalisatie van de bedrijfsvoering. In Midden-Delfland zien we door alle inspanningen een verbetering van de waterkwaliteit richting de norm. Op dit moment is een exacte berekening voor dit gebied niet beschikbaar.

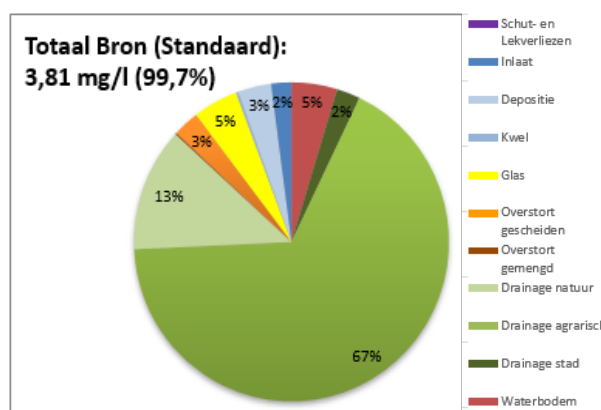
6. Kan Delfland een verklaring geven voor het feit dat de hoeveelheid water en stikstof die uit de lucht komen als resultante een hogere stikstofconcentratie hebben dan de gewenste norm (GEP) van 3.0 mg/l in het natuurgebied Solleveld? Wat is deze verklaring?

Antwoord: De stikstofconcentratie in Solleveld wordt bepaald door regenwater en inlaatwater. Wij meten deze concentraties niet, wij constateren wel dat sinds 2018 de stikstofconcentraties in het oppervlaktewater van Solleveld onder de norm voor stikstof liggen. De

bijdrage van stikstof uit hemelwater in Solleveld is voor het halen van doelen van de KRW niet bepalend.

7. In de Zouteveense en Holierhoekse polder zijn waterinlaten. Deze laten het water uit de boezem van Delfland de polder in. Deze waterinlaten zijn nodig om o.a. het water in de sloten en rondom woningen op peil te houden. Ook wordt met het inlaten van water inklinking van veen tegengegaan. Weet Delfland welke hoeveelheid water ingelaten wordt en met welke hoeveelheden stikstof en andere nutriënten? (dit water uit de boezem is immers niet gelijk aan de waterkwaliteit in de polder zelf door vermenging met andere bronnen)

Antwoord: ja, uit onze water-/stoffenbalansen kunnen wij deze informatie bepalen. Bijgaand het resultaat van de stoffenbalans van de Holierhoekse&Zouteveense polder voor stikstof, zoals gepresenteerd op een bijeenkomst Kringloopboeren Midden In Delfland.

Uit de water- en stoffenbalansen blijkt de relatieve bijdrage van de verschillende bronnen, waaronder de hoeveelheid uit inlaatwater.

8. Heeft Delfland zicht op wat er vanuit drainage/waterputten rondom de A4 aan stikstof het gebied de Zouteveense en Holierhoekse polder in komt en wat dit betekent voor de waterkwaliteit daar?

Antwoord: het opgepompte grondwater uit de diepe waterputten wordt zoveel mogelijk direct weer in hetzelfde watervoerend pakket (de diepe bodem) gebracht. Het deel dat niet kan worden geretourneerd in de diep bodem wordt via een gesloten leiding afgevoerd naar de Nieuwe Waterweg, dus heeft geen invloed op de kwaliteit van het oppervlaktewater in de polder.

9. Welke relatie heeft de waterkwaliteit in de boezem met de bron van ongewenste stoffen/nutriënten? Is de kwaliteit in de boezem geschikt voor het bepalen van een kwantitatieve bron? Met andere woorden, wat zegt de kwaliteit van het water in de boezem (verzameling af te voeren water van verschillende bronnen) over wie hoeveel water van een bepaalde kwaliteit aanvoert in het watersysteem?

Antwoord: In algemene zin, hebben wij water- en stoffenbalansen van de waterlichamen (of de boezem) beschikbaar, waaruit de relatieve bijdrage van de verschillende bronnen blijkt.

Considerans, aanleiding van, toelichting op of achtergrond

**Dit formulier richten aan de voorzitter van de Verenigde Vergadering van Delfland
pdaverveldt@hhdelfland.nl
met afschrift aan de griffier hfobler@hhdelfland.nl**

DMS nummer: 2156508

Datum en tijdstip ontvangst: 25 januari 2023

Datum beantwoording: 21 februari 2023